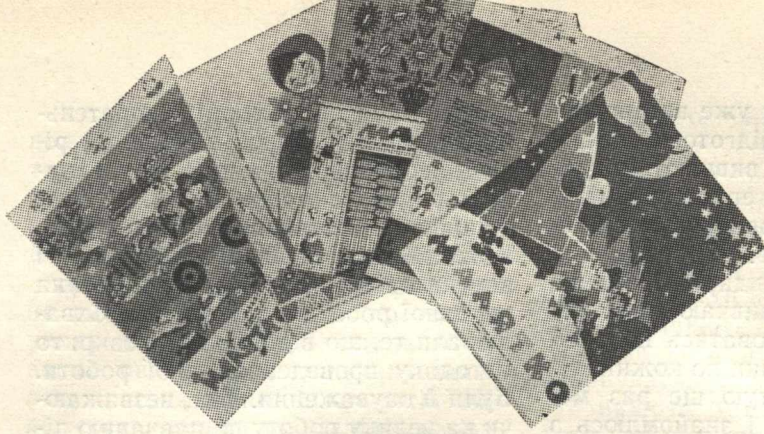

2

ЛЮТИЙ

1965

Додатково
ВИХОВАННЯ

РОВЕСНИК своїх читачів

П'ять років — зовсім небагато для становлення журналу. І все ж він встиг домогтися головного: міцно подружився зі своїми маленькими читачами. Їх багато у «Маятка»: 350 тисяч. Це цифра тиражу. Насправді — значно більше. Бо хто ж з малят слухає журнал наодинці? Неодмінно вдвох чи втроєх, а то й цілою групою. А якщо до цього додати ще тих, хто служить посередниками між журналом і читачами-слухачами, то цифра набагато зросте.

Це, безумовно, радує редакцію. Радують і разом з тим тривожить: чи все зроблено для того, щоб журнал відповідав високим цілям виховання, чи завжди його сторінки заповнюються творами належної художньої якості.

Виховувати малят — складна і копітка справа. Це, звичайно, відомо кожному працівникові дитячого дошкільного закладу. У них нагромаджено великий педагогічний досвід, вироблені і весь час удосконалюються методи роботи з дітьми. В той час як журналісти, які працюють в журналах для дошкільнят, такий досвід ще тільки набувають, адже журнали для наймолодших в нашій республіці ще дуже молоді у порівнянні з іншою періодикою.

Журнал має стати активним помічником численної армії педагогів, батьків, широкої громадськості у вихованні юного покоління, при чому на першому і чи не найбільш відповідальному етапі. Його обов'язок озброювати насамперед вихователів необхідними засобами емоціонального впливу на дітей, збагачуючи тим самим арсенал засобів впливу на формування свідомості дитини.

Справедливо називають письменників і художників, які працюють для дітей, їхніми першими вихователями. Але при цьому між малям і, скажімо, книгою чи журналом стоїть посередник — доросла людина: батько чи вихователь дитячого садка. І, зрозуміло, ефективність впливу художнього твору тим надійніша і сильніша, чим відчутніша єдність і погодженість дій цих двох провідних ланок, що ґрунтується на глибокому розумінні цілей і методів педагогічного процесу.

Зміцнення контактів нашого журналу, його все зростаючого авторського активу з педагогічною громадськістю — це одна з наших головних турбот. До цього ведуть різні шляхи: і обговорення планів журналу разом з працівниками дошкільних закладів, і спільні засідання авторів з вихователями, і уважне вивчення редакційної пошти і багато-багато інших шляхів.

Як ефективну форму хочеться назвати виїзди працівників редакції безпосередньо в дитячі садки, де відбуваються обговорення свіжих номерів журналу, а також зустрічі з дітьми. Такі корисні візити в минулому році журнал наніс в цілий ряд дитячих

Кращі обкладинки минулого року — № 2, № 3 і № 7.

садків м. Києва (№ 16, 115, 314, 258, 169), Вишгорода, де будується Київська комсомольська ГЕС, м. Черкас (8, 6, 18, 27, 43/8), м. Сімферополя. В цьому році намічаємо виїзди в інші області республіки, неодмінно побуваємо в сільських дитячих садках.

Для письменника, художника такі зустрічі — це ще одне побачення з життям, перевірка своїх творчих позицій і настанов, насага для нових творчих задумів.

І якщо в журналі стає більше яскравих оповідань, казок, віршів, малюнків, які переносять дітей в світ нашої чудової дійсності — це від поглибленого, все зростаючого розуміння авторами потреб і запитів дитини, яка поряд з традиційними зайчатами і ведмедиками хоче бачити машини, будови, які оточують її і приваблюють у повсякденному житті.

Загін письменників і художників, які працюють для малят, весь час зростає.

Твори П. Панча, М. Стельмаха, А. Малишка, С. Олійника, Ю. Збанацького, Л. Первомайського, Н. Забіли, П. Воронька, В. Бичка, Ф. Маківчука, Г. Бойка, І. Кульської, М. Познанської та багатьох інших приносять читачам справжню радість, допомагають виховувати риси, притаманні поколінню комуністичного майбутнього.

Очевидно, в жодному іншому журналі ілюстрації не відіграють такої величезної ролі, як у виданнях для дітей. Справа не тільки в тому, що малюнки, зокрема на сторінках нашого журналу, займають більше половини всієї площі.

Головне в тому, що діти насамперед сприймають малюнок, а вже потім текст. Отже, пензель митця закладає перші цеглини в формування естетичних почуттів малят.

Практика показує, що не кожний, навіть талановитий художник може одразу збагнути специфіку художнього осмислення дійсності, характерну для журналу наймолодших...

В «Маятк» сформувався свій актив, в який входять такі художники, як О. Яблонська, Л. Григор'єва, З. Волковинська, А. Тетьора, А. Львов, О. Животков, Г. Горобієвська та багато інших.

Журнал постійно прагне, щоб актив письменників та художників поповнювався за рахунок здібної молоді. Важливим засобом в цьому напрямку є проведення творчих конкурсів. Велику користь зокрема приніс конкурс минулого року на кращу обкладинку. Він допоміг залучити до роботи в журналі здібних художників, серед них багато молодих, які, до речі, і виявилися переможцями. Це Л. Семенова (обкладинка № 2), О. Животков (№ 7), Г. Тульчєвська (№ 3).

В майбутньому плануємо провести конкурси на краще оповідання, кращий малюнок.

В свій час висловлювались слушні претензії до оформлення журналу. Педагоги справедливо вказували на те, що в ньому друкуються роботи деяких художників, виконані в манері дитячого малюнка, що захоплюється журнал надмірною декоратив-

Зустріч авторів і членів редколегії журналу з читачами «Маятка».

ністю, що трапляються в ньому подекуди малюнки невиразні, складні для сприйняття.

Приємно, що таких докорів стає все менше. Здебільшого малюнки задовольняють маленького читача, радують барвами, допомагають пізнавати світ, вчать любити прекрасне.

Наша редакційна пошта — це чутливий барометр, який тонко реагує на всі успіхи, а також недоліки і упущення журналу. Редакція не має власних кореспондентів на місцях — в областях і районах республіки. І для нас голос наших друзів — працівників дошкільних закладів та установ дуже важливий і дорогий.

З особливим інтересом щоразу серед багатой пошти відшукуємо повідомлення наших постійних кореспондентів — Н. О. Батуріної, Є. В. Бажанової — з Криму, Є. А. Дедюхіної з Черкас, методистів-дошкільників з м. Сум, вихователів дитячих садків м. Умані. В них знаходимо не тільки думку дорослих про черговий номер, а й цікаві, тонко підмічені спостереження за реакцією дітей на той чи інший надрукований в журналі матеріал. Зі змістом цих листів охоче знайомиться наша широка аудиторія: художники, письменники, журналісти.

Дуже хотілося б, щоб такі громадські кореспонденти у нас з'явилися у кожному місті і районі, щоб якнайбільше вихователів висловлювали свої думки, міркування. Це потрібно нам і для дальшого поглиблення змісту журналу, поліпшення його оформлення.

Саме зараз, коли вийшли з друку перші номери журналу цього року і читачі мали можливість ознайомитися з новими розділами, новими починаннями, задумами журналу, дуже цінно для нас знати міркування наших друзів.

Журнал робить спроби в якійсь мірі допомогти вихователям дитячих садків у підготовці дітей до школи, у ознайомленні з дійсністю, яка оточує малят, значну увагу приділятиме трудовому гартуванню, інтернаціональному вихованню. Все це, звичайно, здійснюватиметься в формі, притаманній літературно-художньому журналу.

Сподіваємось, що корисним стане розділ на сторінках «Малюнок» — «Дзвіночок», де вміщуються веселі задачі, загадки, матеріал для самостійного читання, для розповіді. Крім того, для майбутніх школярів журнал друкуватиме вірші, оповідання, що знайомитимуть їх з такими поняттями, як товарищескість, дружба, «моя» і «наша», ставлення до доручення, до колективу; матеріали, що даватимуть елементарні поняття про життя рослин, тварин, прищеплюватимуть любов до природи.

Зараз в редакцію з Москви, Риги, Тбілісі, з інших столиць братніх республік прибувають незвичайні посилки. В них — ляльки. Їх на прохання редакції надсилають нам друзі-журналісти. Такі ж посилки ми сподіваємось одержати з багатьох країн світу.

Журнал вирішив ознайомити маленьких читачів з любимими ляльками дітей різних країн світу. У першому номері відбулась зустріч малят з любимою лялькою не тільки радянських дітей, а дітей усього світу — з лялькою-космонавтом. Готується матеріал про ляльку білоруських дітей, маленьких грузин і ін. Сподіваємось, що ці розповіді сприятимуть вихованню поваги і любові до традицій народів, виховуватимуть малят в дусі інтернаціоналізму.

Звичайно, цією серією не вичерпується інтернаціональна тема в журналі. Будуть в ньому і оповідання, і вірші, і малюнки, які розповідатимуть про життя дітей інших країн, друкуватимуться кращі твори зарубіжних дитячих письменників.

Журнал «Малюнок» дуже малий за обсягом: усього 1,5 друкованих аркуші, простіше — 12 сторінок, враховуючи обкладинки. І, звичайно, нелегко задовольнити потреби, запити читачів такого широкого вікового діапазону — 3—7 років. Надто не щастило в цьому відношенні нашим наймолодшеньким.

В кожному номері цього року планується сторінка для трьохліток.

Художники і поети готують серію яскравих і виразних малюнків з короткими віршованими текстами до них, що мають знайомити малят з оточуючими предметами, явищами природи; сподіваємось, що принесуть радість малюкам і хороші ілюстрації до їхніх улюблених і найпопулярніших казок, виконані видатними майстрами республіки.

Чому немає казок про сучасність? Це запитання часто адресують журналу, його авторам вихователі, батьки.

Редакція веде роботу з авторами, що виступають в цьому жанрі і сподівається,

що найближчим часом зможе відповісти ділом на це запитання — знайдуть малята нові казки на сторінках свого журналу.

А ще знайдуть багато активного матеріалу. Це будуть і загадки, і загадкові малюнки, і малюнки для розповіді, а також оповідання без закінчення — закінчення треба придумати самому, цікавий матеріал для вирізування, роботи з пластиліну, поробок з природного матеріалу...

Тут наведені лише окремі питання, які прагне розв'язати журнал, посилюючи допомогу дошкільним закладам. І нам, повторюю, хотілося б почути з приводу цього міркування наших колег і друзів.

Наш журнал — не тільки трибуна для письменників, художників, загалом для авторів, які працюють для дітей. Ми вважаємо, що журнал повинен сприяти розвитку творчості у самих дітей. Це тим більш важливо, що саме у цьому віці у дітей велика потреба відбити насамперед у малюнках оточуючий світ, хай недосконалих, але безпосередніх, ширих малюнках.

До речі, це питання викликає чимало суперечливих думок.

Більшість педагогів схвалює традицію журналу інколи вміщувати сторінки з дитячими малюнками. Але є листи, їх теж чимало, в яких автори категорично виступають проти цього. Дитячі малюнки, мовляв, невправні, служити зразком того, як треба малювати, не можуть і що взагалі ставитись серйозно до дитячих малюнків — не можна.

Погодитись з такою думкою, на наш погляд, було б невірно. Малювання — один з дійових засобів естетичного виховання. Розвиток спостережливості, розширення виднокругу, виховання любові до природи, її краси — все це дає малювання. Друкуючи дитячі малюнки, журнал тим самим спрямовує інтереси дітей, звертає їхню увагу на певну тематику.

Вміщуючи тематичні сторінки малюнків: «Ким я хочу бути», «Наша вулиця», «Більш за все машини я люблю», «Наші славні космонавти», а також малюнки до свят, видатних подій, свідомо відбираючи матеріал для цих сторінок, журнал ще більш посилює інтерес малят до сучасного радянського життя.

Як повідомляють з багатьох дитячих садків, тематичні сторінки добре сприймаються малятами. Красномовним доказом цього є і редакційна пошта. Після сторінки «Ким я хочу бути», наприклад, скільки на столі у Малятка з'явилося малюнків-мрій про найцікавіші в світі професії! Тут і космонавти, і водії машин, і кухарі, і продавці морозива, і міліціонери...

«Малятку» пішов шостий рік. Сподіваємось, що читачів у нього ставатиме ще більше, що зуміє він увійти в кожний дім, де живе його ровесник, в кожний дитячий садок вірним, щирим другом, добрим помічником і порадиником.

О. РЯБОКЛЯЧ,

відповідальний редактор журналу «Малятко»

Дуже веселим і радісним було свято дня народження «Малятка» в дитячому садку № 16 м. Києва.

(Див. репортаж на стор. 36).

День народження „Малятка“

День народження святкують з найближчими друзями. От і журнал «Малятко» вирішив відзначити свій перший ювілей — п'ятиріччя з маленькими читачами. Веселі свята — іменини «Малятка» відбулися у багатьох дитячих садках м. Києва (16, 115, 258, Київської ГЕС), а також у дитсадках інших міст республіки.

Ці фото розповідають про іменини журналу у 16-му дитячому садку Подільського району м. Києва.

Уже прийшли письменники: Грицько Бойко, Марія Познанська, Галина Демченко, працівники редакції, давно готові маленькі господарі розпочинати свято, а сам ювіляр — Малятко — десь забарився.

Щоб не сумували дорослі, малята вирішили їм показати казку «Ріпка».

Ну й гарна уродила ріпка! Велика та туга. Всім хочеться покуштувати. Розрізали ріпку, а в ній... От так несподіванка! Ма-

лятко в ній заховався! Ну, й вигадник! А втім, нічого дивного немає, на сторінках журналу з цим хлопчиною ще не такі пригоди трапляються.

Веселили іменинника діти і танцями, і піснями, і віршами. А самі охоче слухали нові твори присутніх тут письменників. Як і годиться на іменинах, водили хоровод і співали традиційний коровай. І не тільки співали. В цей день Малятко одержав справжній іменинний коровай.

— Приходь до нас ще,— запрошували Малятка в гості.

— З радістю,— пообіцяв щасливий Малятко.

І прийде. Свої обіцянки він завжди виконує. І не обов'язково на свято. До друзів приємно завітати і просто так, для щирої розмови.

Грицько БОЙКО

Юрко і молоко

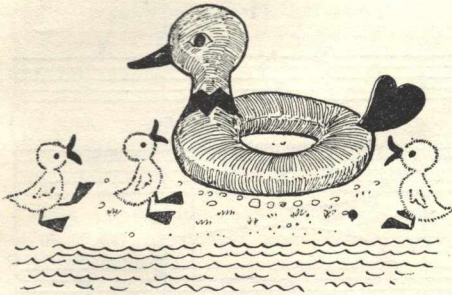
- Ану, скажи: «МО-ЛО-КО».
— МОНЯ! — випалив Юрко,
МОНЯ!
— Що? Не вмієш? Навчимо!
Вимовляй за мною: «МО...»
— МО.
— Бачиш, як нам повезло?
Значить, вимовиш і «ЛО»?
— ЛО!
— Дуже добре! Ну й Юрко!
А тепер повторюй: «КО».
— КО!
— Молодчина ти, Юрко!
Ану, скажи: «МОЛОКО».
— МОНЯ!

Валентин ЛАГОДА

Виправдалась

- Запитали у Марічки:
— Чом не чистиш черевички?
А вона надула губи:
— Ви ж казали чистити зуби!

— Ой, хіба це наша мама?

Марія ПОЗНАНСЬКА

Свинка

Біла свинка,
Рожева спинка,
Ніс п'ятчком,
Хвіст гапличком.
В неї поросенок
Аж цілий десяток!

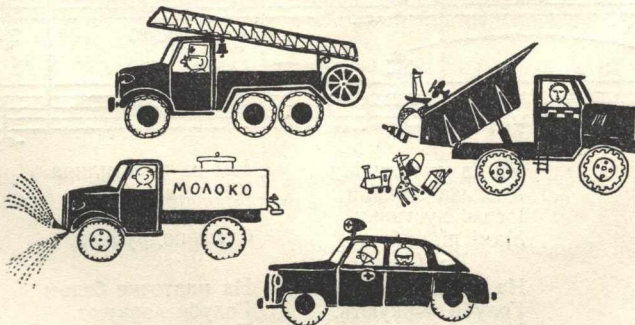
Гуси

Я сьогодні рано встав,
Мамі допомагаю:
Гиля, гусоньки, на став!
Дуже вас прохаю.
Вам раненько на ставок,
А мені — у дитсадок!

Кізонька

Кізонька рогата,
Сива, бородата!
Розкажи нам, де була?

Що ти їла, що пила?
Подружи із нами
Та не бийсь рогами!

А хто знає, чи так буває?